TUNTURILATU 3/2017

Kaisa Veck

VaValaiset kävivät retkellä Montellilla. Matkalla Aini sammutti janonsa tunturipuron vedellä.

VaVa sytytti kipinän

5

Hornetit ylilennolla Kilpisjärvellä 4

Pitkä hiihto Haltin huipulle 6–7

Nyt kelpaa nostaa vettä saunalle 8–9

Korkean paikan telttailua 12

Mitä reissu maksaa?

Kaveriporukoiden kesken ja kerhojen järjestämät retket ja vaellukset ovat yleensä omakustanteisia eli pyritään niin sanottuun nollatulokseen. Joskus kaikki osallistujat hoitavat itsenäisesti matka-, majoitus- ja muutkin järjestelyt. Useimmiten ryhmän vetäjä tai hänen valtuuttamansa toimii järjestelyvastaavana.

Valmisteluvaiheessa järjestelyvastaavalla on tavallisesti paljon kirjeenvaihtoa, viestittelyä ja puhelinsoittoja kun hankitaan tarvittavat matkat, majapaikat, kuljetukset, ruokailut ja niin edelleen. Lisäksi vielä kustannuslaskentaa ennen ja jälkeen sekä maksujen periminen osallistujilta. Aikaa näihin kaikkiin menee helposti kymmeniä tunteja.

On tapauksia, joissa kaikki on selvitetty ja osallistujat saavat tarkan matkainformaation sekä maksuohjeet jo hyvissä ajoin etukäteen. Olen myös kokenut sellaisiakin retkiä, joissa kustannuksia ei ole tohdittu tai viitsitty selvittää, reitti/ohjelma poikkeaa merkittäväsi suunnitellusta, vasta matkan aikana aletaan keskustelemaan järjestelyistä ja raha-asioista.

Onko kysymys ujostelemisesta, ettei uskalleta reilusti puhua rahasta? Koetaanko maksun pyytäminen kulujen kattamiseksi nolona? Nämä ennakkoasenteet on syytä heittää romukoppaan.

Eräissä vaellusporukoissa on otettu tavaksi, että vetäjä/järjestelyvastaava saa vapautuksen kustannuksista kiitoksena siitä, että on ottanut vastatakseen niin merkittävän tehtävän matkan onnistumiseksi.

Lienee kuitenkin yleisempää, että kaikkien osallistujien kesken kustannukset jaetaan tasan.

Silloin kun kustannuksia lasketaan, on syytä huomioida myös piilokulut eli ne pienet erät jotka helposti unohtuvat. Puhelimella soittaminen maksaa siitäkin huolimatta, että ”pakettiminuutteja” olisi jäljellä.

Kirjeiden lähettämisessä on muitakin kuluja kuin postimerkit ja kirjekuoret (paperi ja värit). Tulostetaanko osallistujille karttoja, yhteislaulujen sanoja..?

Moniko edes ajattelee kuinka pitkä matka on postilaatikolle, pystyykö kirjeet viemään jonkin muun matkan yhteydessä? Suomi on entistä harvemmin asuttu maa ja postipalveluita on heikennetty. Jos nettiyhteydessä on käyttöön perustuvat maksut, montako megatavua meni tähän?

Edellä mainittuihin piilokuluihin ei välttämättä mene montaakaan euroa, mutta isommissa tapahtumissa voidaan puhua jo kympeistä.

Matkalle mennään monesti kimppakyydeillä. Tavaroiden ja varusteiden kuljetuksia järjestellään hyvässä yhteishengessä. Niin, mitähän se autolla ajaminen oikein maksaa, paljonkos se bensan tai dieselin hinta olikaan? Oliko mukana perävaunu?

Varsin usein unohtuu, että kuljetuksissa on paljon muitakin kuluja kuin polttoaine.

Netistä löytyy suomalaiseenkin autoiluun sopivia kustannuslaskureita.

Autoliiton laskuri löytyy osoitteesta https://autoliitto-fi.directo.fi/tietopankki/autoilun-kustannukset/laskurit/kustannuslaskuri/ (lyhennettynä http://dy.fi/3rs).

Lisäksi **Markus Ossin** ”Tarkan Markan blogi” pureutuu ansiokkaasti autoilun kuluihin http://www.tarkkamarkka.com/blogi/2016/01/nain-paljon-auton-omistaminen-maksaa-oikeasti/ (lyhennettynä http://dy.fi/bhs).

Kari Halinen

Suomi 100-hiihtovaelluksen osamatkalle pyydettiin kuljetusapua.

Näistä tietolähteistä voi löytää henkilöauton käyttöön yleisen kustannustason, joka kattaa autoilun muuttuvat kulut.

Suuripiirteisesti luonnehdittuna suomalaisen autoilun (henkilöautolla) kulut ilman pääoman kuoletusta ovat polttoainekulut x 2.

Mitä isompi ja enemmän polttoainetta kuluttava auto niin muutkin kulut kasvavat.

Kun matkoja suunnitellaan hyvässä hengessä, ei ole tarkoituskaan pureutua sentin osiin ja muihin pikkuasioihin.

Yleisenä ohjeena suosittelisin käyttämään Suomen Ladun matkakorvauskäytäntöä. Siinä ohjeistetaan vapaaehtoistoiminnan kilometrikorvaukseksi 0,22 €/km.

Mikäli kuljetuksissa on muita sivukuluja, otetaan nekin huomioon. Esimerkiksi lauttamaksut, autojen siirrot, pysäköintimaksut ovat tyypillisiä sivukuluja.

Lopuksi haluaisin vielä korostaa, että retkien ja tapahtumien järjestäjät tekevät pyyteettömästi suurella sydämellä merkittävää työtä meidän harrastuksemme edistämiseksi.

Antakaamme heille isolla kädellä tunnustusta tästä!

Kari Halinen
puheenjohtaja

Rekikyyti lähdössä Suomi 100 hiihtovaelluksen ryhmää hakemaan.

Tapani Oksanen on poistunut joukostamme

Helatorstaina siunattiin Karttulassa haudan lepoon **Tapani Oksanen**. Hän oli kuollessaan 84 vuotias.

Useimmat meistä muistanevat hänet aktiivisena osallistujana Tunturiladun talkoissa. Tapani oli silloisen rakennuspäällikkömme **Pekka Huttusen** oikea käsi ja luottomies.

Kaisa-vaimon kertoman mukaan Pekka oivalsi Tapanin monipuolisen kätevyyden jo 1960-luvulla. Sen jälkeen tämä parivaljakko työskenteli yhdessä Tunturiladun kiinteistöjen hoidossa.

Tapani taisi olla mukana aktiiviaikanaan kaikissa rakentamis- ja korjaustalkoissa kämpillämme. Susi-Kiisaa ei vielä silloin ollut olemassakaan, joten sen rakennusvaiheisiin hän ehti osallistua alusta alkaen.

Tapani oli luonteeltaan vaatimaton, itsestään tai taidoistaan numeroa tekemätön henkilö. Savolaista huumoria viljelevää puhetta tuli seurassa harvakseltaan. Hän oli luotettava ja teki sen mitä oli luvannut. ja häneltä työ sujui joutuisasti.

Hänen sisukkuutensa tuli esiin esimerkiksi silloin kun hän yksin raahasi läpi metsien Lemmenjoen siltatyömaalle sementtisäkin. Vakavan loukkaantumisen jälkeenkin hän toteutti lupaamansa rakennusurakan meidän eräkämpällämme.

Tapani tunnetaan omakotitalojen ja varsinkin kesämökkien ja savusaunojen rakentajana. Mutta hänellä oli myös muurarin, sepän ja hienopuusepän taidot. Hän teki ikkunat ja keittiökaapistot itse .

Hänen muuraamansa hellaleivinuuni-varaava -takka-yhdistelmä toimii erinomaisesti. Meidän mökillemme ilmestyi tuliaisina milloin hiilihanko, hellankoukku, leipälapio, erikoisesta puusta tehty leipälauta tai tarjoiluastia.

Viimeksi saatu lahja oli silkkimäisesti läikehtivä puinen leikkuulauta, joka on liian kaunis varsinaiseen käyttöön.

Tapani ja Kaisa auttoivat jo iäkästä ystäväänsä Pekkaa Huttusta hänen viimeisinä vuosinaan esimerkiksi tuomalla hänet mukanaan Lappiin. Ullajärvelle hän tuli näin vielä 93-vuotiaana.

Näiden kaikkien kolmen henkilön vuosikymmeniä kestänyt toiminta Tunturiladussa on ollut merkittävä.

Ystävyys perheemme ja heidän välillämme kesti vuosikymmeniä. Kiitollisena muistelen heitä ja sitä aikaa.

Elokuun lopussa Kaisa seurasi puolisoaan Tapania tuonpuoleiseen.

Eila Wäänänen

Stuorra-Ykä lähti viimeiselle vaellukselle

Pitkän linjan perusteellinen retkeilijä, harrastejohtaja ja reserviläisjohtaja, reservin yliluutnantti Yrjö Suuniittu, Stuorra-Ykä, on lähtenyt viimeiselle vaellukselleen. Kunniasusi Yrjö Suuniittu oli maamme kokeneimpia Lapin vaeltajia ja retkeilijöitä. Erävaelluksen Suomen mestaruuskilpailuihin hän osallistui useita kertoja ollen aina parinsa kanssa kärkisijoilla. Mestaruuden Yrjö voitti kahdesti Matti Rekolan kanssa vuosina 1973 ja -75.

Yrjölle tärkeä retkiryhmä oli hänen vetämänsä tamperelaisten reserviupseereiden vaellusjoukko, joka katkeamatta vuodesta 1971 lähtien kevättalvisin ahkioita vetäen kiersi eri puolilla Suomen, Ruotsin ja Norjan Lappia. Yrjön vaellusveljet olivat pääosin myös Tunturikerho Kolbman jäseniä. Yrjön vetämiin hiihtovaelluksiin osallistui vuosikymmenten aikana kaikkiaan viitisenkymmentä miestä. Yrjö sai vielä tämän vuoden maaliskuussa hiihtää pienenen tyneen ryhmämme kanssa Pudasjärvellä. Osallistuimme samalla Tunturiladun kevätkokoukseen Pikku-Syötteellä. Joukkomme on huvennut niin, että Yrjön viimeisellä retkellä tänä vuonna meitä oli mukana neljä konkaria.

Hiihtoveljiemme kansainvälisten suhteiden ansiosta olemme saaneet vaellella ja kiipeillä myös Itävallan, Italian ja Slovenian vuorilla. Vaativin kiipeilyretkemme oli vuoden 1985 syyskuun nousumme Itävallan korkeimman vuoren, Grossglocknerin (3798 m) huipulle. Sää oli aluksi niin sumuinen, että Helmut-veljemme epäili onnistumistamme, mutta hetken noustuamme aurinko puhkaisi pilvet syrjään paljastaen maiseman mahtavuudessaan. Ikuisesti allekirjoittaneelle Veksille jäi mieleen ponnistelumme kohti huippua. Olimme Yrjön kanssa samassa köysistössä. Kokenut Helmutimme oli ensimmäisenä, sitten Yrjö ja minä. Toinen köysistö kiipesi edellämme. Meitä suomalaisia pystysuora kiipeäminen ja ennen kaikkea laskeutuminen jännitti ja pelottikin.

Mieleen jäi, kuinka Yrjö kokeneena johtajana omasta jännityksestään huolimatta huuteli ja neuvoi perässätulijaa, mihin jalkansa tai kätensä asettaa.

Yrjö oli vaellusten johtajana, retkiveljenä ja ystävänä suurenmoinen. Väsymättä ja huolellisesti hän suunnitteli etukäteen vaelluksemme kohteineen, reitteineen, muonineen ja ”työvuoroineen”.

Lapissa kokenut susiveljemme oli ylivertainen. Ihmettelimme Yrjön taitoa johdattaa meidät Käsivarren paljaassa maastossa hirmuisessa lumimyrskyssä Haltilta Kilpisjärvelle. Metriäkään emme eteemme nähneet, emmekä myöskään sivuillemme. Oli täysi työ pitää edellä hiihtävän selkä näkyvissä.

Eleettömästi taitava johtajamme kompassia seuraten opasti meidät turvallisesti perille.

Retkiystävänä ja ihmisenä Yrjö oli kokenut, jalo, vaatimaton, uskollinen ja huolehtiva vanhempi veli, joka jätti pysyvän aukon elämäämme. Nyt on Yrjö päässyt turvallisesti perille.

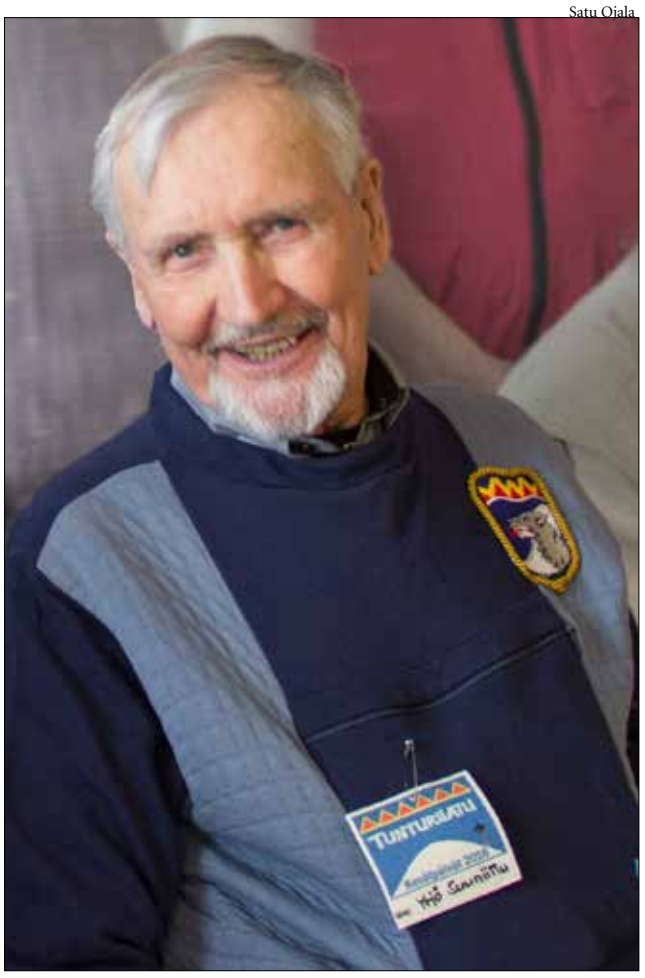
Kunniasusi Yrjö Suuniittu
1.5.1930-11.8.2017

Stuorra-Ykän kunniapolku Tunturiladussa:

Liittyi Tunturilatuun 1961
Tunturikerho Kolbman perustaminen 1967
Johtokunnan jäsen 1969 - 1985
Tunturiluuta-operaatiot 1973-1989
Johtokunnan varapuheenjohtaja 1977 - 1985
Johtokunnan puheenjohtaja 1986 - 1992

Tunturisusi n:o 335 v. 1962
Johtajasusi n:o 31 v. 1966
Ikäsusi n:o 28 v. 1973
Kunniasusi n:o 4 v. 1996

Satu Ojala

Lappi oli Ykän suuri sydän. Ja Lapissa Ykän iso sydäntehtävä oli Susikyrö. Tunturilatu-lehdessä 3/1992 hän kirjoitti: ”Mutta kaikesta huolimatta näkymät Susikyrön kuistilta ovat upeat. Ei tarvitse kuin istahtaa kuistin kelokaiteelle ihailemaan tunturien panoraamaa ja kerojen kuvajaisia Vuontisjärven pinnassa, niin unohtaa kaiken muun ja mieleen nousee varmuus siitä, että Susikyrön tulee sijaita juuri siinä.”

Olemme menettäneet hyvän ystävän ja todellisen jänkien gentlemanin.

Veikko Parkkinen
Timo Tulosmaa

Alppaksen 30 vuotta arkistoon

Toimin Alppaksen arkistoijana kerhon perustamisesta asti.

Luopuessani sihteerin ja kerhotoimikunnan tehtävistä, mietin mihin paperit voisi toimittaa. Jälkeeni ne olisivat ehkä joutuneet kaatopaikalle.

Aloin kysellä Hämeenlinnassa olevasta Kansallisarkistosta, mutta kehoittivat ottamaan yhteyttä Urheilumuseoon, sieltä ohjasivat takaisin Kansallisarkistoon, mihin paperit sai kuitenkin viedä.

Urheilumuseosta tiesivät kertoa, että Kansallisarkistossa on myös Ovtsin ja Login aineistoja.

Alkuun olin arkistoinut kaiken mahdollisen aineiston, matkan varrella karsinut ja vielä piti poistaa tarpeettomia, mutta vuodet 1984 – 2014 ovat nyt tallessa.

Paperin pölyssä kevään vietin, kun sain myös Tunturiladun paperit siirtää Tampereen varastoon.

No, tulipahan vähän tilaa omaan varastoon.

Pääsin Susi-Kiisan talkoisiin, joka oli mukava viikko. Ilmat olivat hyvät, osittain talvessa mentiin ja kesässä palattiin.

Kesäisin terveisin Malla

Antero Rutanen

Kansallisarkiston ylitarkastaja Heli Niromaa otti vastaan Alppaksen arkiston, jonka hänelle vei Marja-Liisa Mäki.

Veteraanijuhla kolmen valtakunnan rajapyykillä

Hannu Liljamo

Piispa Samuel Salmi, veteraanit Olli Kivioja, Hemmi Jaara ja Veikko Korkka.

Auringon paistaessa kolmen valtakunnan rajapyykin Suomen puolelta kuuluu käsky ”Lakki, päästä”.

Hiljaisuuden vallitessa Kilpisjärveltä Saanan suunnalta alkaa kuulua lähestyvää kovenevaa ääntä. Hiljaisuuden särkee täydellisesti Lapin lennoston Hornet-hävittäjä, joka ylilentää juhlayleisön kohti ylvästä toppasokerimaista Paras-tunturia.

Hävittäjä tervehtii vaappuen yleisöä ja lentäjä nostaa hävittäjän nokan ylös ennen Parasta jyrkästi palaten takaisin yleisön ylle. Hävittäjä jatkaa matkaa Kilpisjärven rantaa seuraten ylittäen Saanan ja palaa sen jälkeen Lapin lennoston tukikohtaan Rovaniemelle.

Veteraanijuhlan juontaja **Kari Broström**, Pohjan Jääkärikillan sihteeri, oli ennen hävittäjän ylilentoa kertonut pitkäaikaisen, lukuisissa veteraanijuhlissa Veteraanin iltahuudon laulaneen **Armas Ilvon** poismenosta 11.1.2017 Simossa.

Armas lauloi Veteraanin iltahuudon vielä 11.12.2016 Maaninkajärven Simon kahakan 100-vuotisjuhlassa Simossa.

Broström esitteli ennen Armas Ilvon kunniaksi vietettyä hiljaista hetkeä paikalla olleet kolme sotiemme veteraania. **Veikko Korkka** (s.1925) Lahdesta palveli Lapin sodassa alikersanttina, **Hemmi Jaara** (s.1924) Yli-Iistä palveli Rukajärven suunnalla ja **Olli Kivioja** (s.1925) Helsingistä palveli ensin Uhtuan suunnalla ja sitten pommikoneen lentäjänä Lapin sodassa.

Suomen lippu nostettin salkoon Lapin sotilassoittokunnan soittaessa sekä yleisön ja Tunturikuoron laulaessa Lippulaulun. Lipun nostivat ylös **Mikko Korkka**, sotaveteraani Veikko Korkan poika ja kokelas Heino Oulusta. Soittokuntaa johti musiikkimajuri **Juha Ketola**. Tunturikuoroa johti **Marketta Suikka**. Tunturikuoro lauloi Veteraanin iltahuudon.

Sodankylän jääkäriprikaatin komentaja eversti **Antti Lehtisalo** piti juhlapuheen. Hän korosti puheessaan suomalaisten urhoollisuutta ja periksiantamatonta luonnetta sekä sisua sodassa ylivoimaista vihollista vastaan. Maamme osalta sodat päättyivät Lapin sodan viimeisiin laukauksiin tiedustelupartioiden välillä Kilpisjärvellä 25.4.1945.

Saksalaiset poistuivat maamme rajojen ulkopuolelle 27.4.1945. Maassamme vallitsi siten rauha. Vuoden 2017 alusta veteraaneja oli joukossamme noin 20 000 miestä ja naista, keski-ikä oli yli 91 vuotta. Heistä sotainvalideja oli noin 3000.

Lehtisalon mukaan sodan jälkeinen jälleenrakentaminen vaati kansaltamme poikkeukselliset voimavarat ja työtä mutta erityisesti tahtoa sekä uskoa tulevaisuuteen.

Piispa Samuel Salmi piti kenttähartauden. Puheessaan hän kertoi kuuden vuoden iässä kokeneensa mykistävän näyn kaatuneiden saksalaisten hautoja auottaessa. Hän kertoi nähneensä sodan kauheudet kaatuneiden haudassa lepäävien erilaisissa asennoissa olleiden sotilasasuisten saksalaissotilaiden kasvoilta.

Hartautensa lopuksi piispa siunasi paikalla olleen juhlakansan. Tunturikuoro lauloi Fredrik Paciuksen Suomen Laulun. Tilaisuuden lopuksi lauloimme Isänmaa, virsi 577 ”Sun kätes herra voimakkaan”.

Kari Broström toivotti kaikki Jääkäriprikaatin tarjoamalle kenttälounaalle Kuohkimajärven tuvan läheisyyteen. Ennen lounalle siirtymistä yleisöstä ehdotettiin eläköön huutoa. Huusimme kolme kertaa eläköön veteraaneille ja vapaalle Suomelle.

Lounaalle siirtymisen aikana tapasin Pohjan prikaatin eläkkeellä olevan komentajan eversti, evp. **Reijo Sallisen**. Hän kertoi heidän vuonna 1995 päättäneen järjestää veteraanijuhlan kolmen valtakunnan rajapyykillä. Hän ei olisi silloin millään voinut arvata millaisiin vuosittaisiin juhlallisuuksiin kyseinen päätös on johtanut.

Kenttälounaan jälkeen oli paluu takaisin Kilpisjärvelle Saanan äärelle. Palaamisesta jäivät myös mukavat muistot kun hiihtoseuranamme olivat 33 Sodankylän jääkäriprikaatin kokelasta viimeisellä kokelasvaelluksellaan. Aamukampa heillä osoitti lukua 49.

Hyvä oli heidän kanssa Kilpisjärven jäällä hiihdellä auringon paistaessa sillä lukuisat maamme veteraanit ovat urheudellaan meille vapaan Suomen jälkeensä jättäneet.

Hannu Liljamo
Lapinkävijät Owla

Kokelaat palaamassa Kilpisjärvelle.

Muorravaaarakan ruoktu – Koti kairassa

Imatran Lapinkävijät on julkaissut 60-vuotishistoriikin yhdestä Saariselän hienoimmasta autiotuvasta.

Kirjassa ***Muorravaaran ruoktu - Koti kairassa*** tuodaan hyvin esille miten uskomattomiin ponnistuksiin 1950-luvun lapinretkeilijät ylsivät rakentaessaan hienon kämpän kauas Saariselän tunturien taakse.

Ruoktun tarina alkaa vuodesta 1952, jolloin **Eero Melto** etsi Muorravaarakanjoelta sopivaa kämpän paikkaa. Kevättalven 1953 hangilla oli Korvasesta kuljetettu lähes 300 kiloa rakennustarvikkeita rakennuspaikan lähelle tai välivarastoihin tunturiin. Porokyydillä niin pitkälle kuin porot jaksoivat ja sitten hiihtäen ahkioissa tai rinkoissa.

Kesällä nimismies **Aaro Raappana** ”määräsi” kämpälle uuden paikan. Rakennuspuut kaadettiin laakson metsistä ja kaikki tarvittavat lankut sahattiin rakennustyömaalla.

Ruoktu tuli valmiiksi vuoden 1953 elokuussa, mutta viimeisteltiin seuraavana kevättalvella 1954. Kolme vuotta myöhemmin tuvan läheisyyteen valmistui pieni sauna.

Ruoktu koki myös häpeällisen alennustilansa ja pääsi hoidon puutteessa osittain lahoamaan. Kunnostustalkoilla majalle saatiin lisää elinaikaa ja myöhemmin se siirtyi Metsähallituksen haltuun.

Muorravaarakan ruoktusta tuli tunturilatulaisten rakentaman Sudenpesän ”sisarkämppä”. Se oli lähes samanlainen, puoliksi maahan kaivettu kammi.

Sudenpesä oli valmistunut vuotta aikaisemmin ja imatralaiset lainasivatkin naapurista joitakin työkaluja sekä tarvikkeita.

Kirjassa kerrotaan kaikista rakennus- ja kunnostusretkistä tavalla, joka herättää ihmetystä millaisin ponnistuksin kämppä on saatu aikaiseksi.

Hauskana yksityiskohtana kerrotaan, ettei kukaan tiedä kuinka monta saunan kiuasta **Olli Pesonen** oli kantanut selässään Muorravaarakalle. Henkilöt, jotka olivat merkittävällä tavalla vaikuttaneet ruoktun rakentamiseen, esitellään kirjan sivuilla.

Vanhoista vieraskirjoista on skannattu nostalgisia sivuja ja lainattu tarinoita monen sivun verran. Monenlaisia ruoktuun liittyviä tarinoita ja muisteluksia kerrotaan, sillä niitähän 60 vuoteen mahtuu. Kuvia on runsaasti ja monet niistä esittävät jo kadonnutta maailmaa.

Historiikissa kerrotaan myös imatralaisten toisesta merkittävästä aikaansaannoksesta Saariselän retkeilykartasta.

Kartan tarpeellisuus tuli esille ruoktun rakentamisen yhteydessä, koska rakentajat joutuivat Saariselällä kulkiessaan käyttämään suuripiirteisiä ja virheellisiä Suomen Taloudellisen kartan lehtiä.

Imatralaiset aloittivat karttaprojektin perustamalla ”ilmakuvayhtiön” ostaakseen ilmakuvia ja sitten stereotulkinta sekä piirtäminen tapahtuivat lainakojeilla talkootyönä.

Kartta valmistui vuonna 1961 ja se oli aikansa huipputuote, tarkka ja korkeuskäyrin piirretty. Parempaa karttaa sai odottaa vielä useita vuosia

Muorravaarakan ruoktu – Koti kairassa on erinomainen kirja luettavaksi lapinkävijälle, joka haluaa eläytyä autiotuvan rakentamiseen syvällä erämaassa. Kirjan luettuaan osaa arvostaa sitä valtavaa innostusta ja talkootyötä, joiden ansiosta Saariselän vaeltajilla on ollut vuosikymmenien ajan käytössään tunnelmallinen autiotupa.

Muorravaarakan ruoktu on tunturilatulaisille tuttu paikka.

Kovakantisen 200-sivuisen kirjan hinta on 35 € + postikulut. Kirjaa voi tiedustella:
Virve Kinni puh. 0400-675412
tai
s-posti: virve.kinni@gmail.com

Joutenkulkija jostakin

Kaisa Veck

Kimppakivaa.

VaVa-viikkoon mahtui vaikka mitä!

Vauvasta vaariin – mummosta mukeloon leiri pidettiin taas tänäkin vuonna Raattaman Susikyrössä. Ajankohtana oli 16.-22.7.2017.

Perinteitä rikoimme sen verran, että mukana oli mummojen ja pappojen lisäksi myös yksi äiti ja yksi isä.

Se äiti olin minä, kirjoittaja ja ensikertalainen VaValla. Pääsin vaarin eli isä **Ismo Mussaaren** mukaan, tuuraamaan äitiäni, lasten mummia, ja mukaan lähtivät lapseni **Aini** ja **Antti** sekä **Hugo**, lasten serkku. Isommat neljä serkusta ovat vavailleet jo aikaisempina vuosina! Nyt oli meidän vuoromme.

Tästä syntyi siis kolmen sukupolven, parin tuhannen seikkailukilometrin ja ikimuistoisen leirin mahtava elämys! Rakastuin Lapin luontoon ja poroihin. Susikyrön leiripaikassa on mahtavat puitteet ja ihanat ihmiset. Minuun kokemus teki suuren vaikutuksen!

Haastan siis Tunturiladun kutsumaan tulevaisuudessa kaikki sukupolvet leirille mukaan, eikös VaVa –nimikin jo siihen viittaa ☺!

Sunnuntai-iltana leiri lähti käyntiin lipunnostolla, kun teltat oli saatu pystyyn! Lapset löysivät pian jo toisensa puusta puuhun kiinnitettyjen köysien muodostamalta radalta, jolla taitavasti tasapainoiltiin!

Viikon aikana ehdimme tehdä vaikka mitä mielenkiintoista. Harjoittelimme suopungin heittoa. Jousiammunta oli mieluista! Onkimassa kävimme Vuontispirtin laiturilla, missä ahvenonni oli taattu!

Opimme tekemään paalusolmun oman vyötärön ympärille ja siitä sitten lapset pääsivät laskeutumaan ja nousemaan jyrkkää rantarinnettä. Veistohommat kiinnostivat ja erityisesti lusikan valmistaminen polttamalla hiiltä pillillä puhaltaen. Leirin ohjaajista **Kari Vuohelainen** näytti meille kuvasarjan ja kertoi mielenkiintoisista vuoden kokemuksistaan Nuorgamin koulussa ja sitten jo yhdessä joikhasimme: ”Haneenelaila laila luua….”

–Tiskaaminen on ihan parasta, kuului usein iloisesti lasten suusta. Kelit olivat koleat, päivälämpötila oli noin 12 astetta. Satoi jonkin verran. Mukavahan se minustakin oli lämmitellä käsiä kuumissa vesissä.

Saunaan pääsimme lähes joka ilta ja rohkeimmat kävivät uimassakin raikkaassa rantavedessä.

Meille teltassa nukkuville luksusta oli Pekan Oskarin kuivatushuone, jota lämmitettiin päivittäin. Pitkät kalsarit ja pipot olivat myös kovassa käytössä!

Torstaina päiväretkeilimme Montellin majalle isolla porukalla. Määränpäässä lapset kummastellen pääsivät hyppimään lumikasojen päälle keskellä heinäkuuta. Joimme raikasta purovettä, teimme maittavan retkiaterian trangioilla ja niin jaksoimme taas kävellä takaisin leiriin!

Viimeinen pitkä päivä huipentui Raiskin porukan ohjelmaan. Meloimme Vuontisjärvellä, leikimme ja teimme muuta mukavaa yhdessä.

Illalla oli hauskat ohjelmat iltanuotiolla kuten tyttöjen Sirkus Hullunmylly, huisin hauskat sketsit sekä Raiskin mukaansa tempaavat nuotiotarinat.

Jokainen leiriläinen palkittiin ikäryhmittäin suoriutumisesta juoksukilpailussa. Lauantaina sitten laskimme lipun salosta ja sanottiin toisillemme heippa!

Kiihtu eli suurkiitos mahtaville emännille. Kuuma kaurapuuro maistui kaikille superhyvin kylmässä kelissä, kuin myös herkullinen poronkäristys, nuotiolla paistetut kaltiaiset eli lappalaiset makeat ruisleivinjauheleipäset sekä monet muut herkut! Ruokakatoskin oli oiva paikka!

Kiitos ihanille leiriohjaajille, jotka tekivät ison työn muun muassa huomioidessaan erikäiset lapset ja muuttuvat olosuhteet!

Touhua ainakin riitti ja oppia ja intoa syntyi!

Kiitos kaikille muillekin osallistujille. Tavataan taas!

Kaisa Veck

Iltanuotiolla retkeilijä kantoi rinkkaansa.

Melontaa Vuontisjärvellä.

Lusikkaa puhaltamassa Ulla ja Tomi.

Leirimme Pitsusjärven tuvalla.

Porukka Guolbboaivin nousussa. Kepu leijailee.

Hiihtäen Levilt

Raiski vinkkasi joskus syksyllä suunnittelevansa kahden viikon Suomi 100 –hiihtovaellusta kevättalvelle. Kiinnostuin heti, koska idea oli tarpeeksi hullu. Edellisestä hiihtovaelluksesta oli aikaa – todennäköisesti 33 vuotta, sekin hiihdettiin Raiskin kanssa ja suuntana oli silloinkin Halti. Viime vuosina olin tehnyt paljon patikkareissuja ja melonut, mutta talvivaellukseen en ollut rohjennut sitten nuoruusvuosien, joten oli jo aikakin. Kahden viikon irrottautuminen koko matkalle Leviltä Haltille tuntui mahdottomalta, joten tyytyminen oli sitten reiluun viikkoon, Hetta-Halti osuuteen. Sitten, kun Suomi täyttää 125 vuotta voin lähteä uudestaan ja hiihtää koko matkan!

Lohduttauduin etukäteen ajatuksella, että eihän se matka tapa, vaan vauhti ja jos kunto uhkaa loppua niin mennään sitten sisulla eteenpäin. Ja valoa pitäisi jo huhtikuussa riittää myöhään iltaan. Olivathan ne 25-30 kilometrin päivämatkat aika reilun pituisia, ei voi kieltää! Valoa oli onneksemme ja kyllä sisullakin muutamia kilometrejä vedettiin. Älyttömän hyvä porukka ja hurttihuumori – niistä sai myös tsemppiä. ”Hyvät perät” –porukkamme hiihteli usein perällä, viimeisessä hiihtoryhmässä, mutta erinomaisen hyvällä fiiliksellä. Ja taukoihin satsaten. Porukan 70+ vaeltajat Sirkka, Leena ja Riitta olivat innoittajiamme – mahtavia mimmejä. Siinä meille nuoremmille tavoitetta.

Arjesta palautumista ja luontoelämyksiä, niitä minä lähden yleensä vaellusreissuiltani hakemaan. Ihan yksin en tykkää vaeltaa, mutta hektisen arjen vastapainoksi luonnossa pitää saada olla välillä myös ihan hiljaa ja hosumatta hommien kanssa. Etukäteen mietin, että pystyykköhän noin isossa vaeltajaporukassa rauhoittumaan. Kyllä pystyi, ihan reilusti! 50:n hengen porukalle saatiin järjestymään myös huussi jokaisen leirin yhteyteen, koska pystytimme puolijoukkueteltat aina aitiotupien yhteyteen. Puolijoukkueteltat saatiin kamiinalla lämpöisiksi nukkumaan menoa varten. Osa telttakunnista valitsi kipinävuorot, toiset valitsivat yöunet, joita edesauttoivat myös korvatulpat… Porukkaan mahtui myös eräs todellinen reippailija, joka halusi nähdä riekot ja tähdet ja nukkui taivasallakin pari yötä riippumatossa.

Oli upeaa lähestyä Haltia erämaiden kautta, ei niinkään Kilpisjärveltä käsin perinteistä valtaväylää pitkin. Suurtunturien ylängöillä tunsi todellakin olevansa keskellä kauneinta tunturimaisemaa, suuressa valkoisessa rauhassa. Vapaasti vaeltavat porotokat olivat pakahduttavan kauniita katsella. Raittijärven porokylässä vierailu oli aivan ainutlaatuinen kokemus. Antti Oula Juuso perheineen oli valmistanut vaeltajille herkullisen poronlihakeiton ja makuusijojakin löytyi halukkaille. Oikein keidas tunturissa oli Juusojen koti meille ja perheen vieraanvaraisuus lämmittää mieltä edelleen.

Sää oli enemmän kuin suosiollinen. Poutapäivä seurasi toistaan. Yhtenä päivänä oli vähän tuppuraisempi keli, mutta silloin sivakoimme

Tomi Jaakkola valittiin vaelluksen lopuksi retken positiivisimmaksi henkilöksi.

Aisojen korjausta Galdotievassa. Hyvin kestivät loppuun asti.

Torisenon vastarannalla oli jyrkkä nousu.

Tapio Nykänen Lapin yliopistolta kertomassa väitöstutkimuksestaan, miten politiikka ja teologia kietoutuvat toisiinsa vanhoillislestadiolaisuudessa.

Haltin huipulla oli ukulelen soittaja, joka oli saanut vinkkiä tulostamme. Hän soitti meille Finlandian. jonka jälkeen laulomme porukalla Maamme-laulun.

Jukka Parviainen

Umpihangessa kohti Martimoaavan luontopolun lintutornia.

tä Haltille

alavilla mailla, joten mitään maisemamenetystä ei tullut. Iltapäivien auringonpaiste taas lämmitti niin, että saatiin riisua vaatekerroksia jo ihan tosissaan. Onneksi öisin oli napakka lähes parinkymmenen asteen pakkanen ja näin lumi ei sohjoontunut edes iltapäivän lämpiminä tunteina.

Haltin huiputus oli unohtumaton hetki. Sää oli täydellinen, huipulta näkyi kauas Norjaan. Oli laulua ja puhetta, iloa yhdessä onnistumisesta. Alastulo Haltilta on piirtynyt verkkokalvoille. Sinne me hajosimme kuin porotokka ympäri vapaata tunturin rinnettä auringon jo hiljalleen laskiessa. Varsin vauhdikkaasti olimme takaisin Pitsuksella.

Parasta ei ollut kuitenkaan Haltin huiputus vaan se, että sain olla osa Suomi100 hiihtovaellusporukkaa. Sydämelliset kiitokset kaikille kanssavaeltajille, sponsoreille, kittiläläiselle organisoijille, kelkkaporukalle. Toivottavasti latumme risteävät vielä!

Kaisa Niskanen, teksti
Lea Horto, kuvat

Raiskikin pysähtyi tauolle. Kuvassa myös toinen Alakylän kelkkapojista.

Tunturikerho Njallan ideoima hanke Suomi 100 -juhlavuoden kunniaksi

Hiihtovaellus alkoi Leviltä 17.4.2017 ja päättyi Haltille 30.4.2017.
Koko matkan pituus 330 kilometriä, joka oli mahdollista jakaa kahteen osaan: Levi-Hetta 120 kilometriä ja Hetta-Halti 210 kilometriä. Alkuosan reitti: Levi-Köngäs-Tepasto-Vuontispirtti-Hannukuru-Hetta. Loppuosan reitti: Hetta-Leppäjärvi-Salvasjärvi-Syväjärvi-Puusasvaara-Hirvasvuopio-Raittijärvi-Meekonjärvi-Pitsusjärvi-Halti.
Vaellukselle osallistui yhteensä 53 henkilöä, joista 30 hiihti koko matkan.

Porukkamme tutustumassa Aihkiin.

Määränpää saavutettu!

Martimoaapa, umpihankihiihtäjän unelma

Aamulla 25.2. kokoontui Simossa Hangassalmenahon P-paikalla kuusi vaeltajaa ahkioineen tavoitteena hiihtää Martimo-ojan Niittytuvan kämpälle yöpymään.

Mukaan tuli myös hiihtäjä Torniosta aikomuksena palata iltasella takaisin Tornioon. Hiihdimme ensin Martimojärven rannalla olevalle Venevalkaman laavulle.

Matkan varrella oli runsaasti lumikengillä tehtyjä polkuja laavulle. Tauon jälkeen hiihtäminen jatkui Martimojärven jäällä kohti parin kilometrin päässä metsässä olevaa Martimojärven laavua.

Martimo-oja aloittaa kulkunsa kohti parinkymmenen kilometrin päässä olevaa vapaana virtaavaa lohijokena tunnettua Simojokea Martimojärven Pikkujärvestä. Martimojärven laavun metsään saavuttua suunnattiin kohtisuoraa kohti Martimo-ojaa, jota ei tarvitse ylittää sillä Niittytupa sijaitsi hiihtäjiin nähden samalla puolella Martimo-ojaa.

Martimo-ojan reunaa seuraten ja hiihtäen pari kilometriä saavuimme tuvalle, joka tulee yllättäen vastaan metsän siimeksestä. Niittytupa on vuonna 2002 rakennettu autiotupa, jonka paikalla on ollut 1800-luvulla rakennettu Böökin saunaksi ja Aapon kämpäksi kutsuttu tupa. Se paloi vuonna 1998.

Niittytuvan ja Martimo-ojan läheisyyteen nousi neljä telttaa. Tämän jälkeen olivat vuorossa ruokailut sekä tutustumiset siistiin, historiaa huokuvaan Niittytupaan. Teltoissa yöpyvien tiedossa oli, että seuraavana päivänä Oulusta olisi tulossa hiihtäjiä tavoitteena umpihankihiihtää Martimo-aavalla ja kohdata heidät Koivuselän kämpällä.

Näin tapahtuikin sunnuntaina jolloin viisi hiihtäjää hiihti ensin Venevalkaman laavulle ja jatkoivat Martimojärven jäätä Martimojärven laavulle.

Lyhyen juomatauon jälkeen hiihtämistä jatkettiin pois metsästä avosuolle, jossa kasvaa matalia mäntyjä.

Koskematonta umpihankea jatkoimme jonossa hiihtäen metsänreunaa seuraten ohittaen metsän, jossa puiden alaosien tummat jäljet muistuttavat metsän ennallistamisesta 2000-luvun alussa.

Matkan varrella nähtiin ketunjälkiä. Mitä ilmeisemmin hirvi oli suurista jäljistä päätellen ylittänyt suon. Muutaman juomatauon jälkeen saavuttiin Koivuselän reunaan, jossa on sijainnut Oulu Oy:n 1950-luvun alussa rakentama savottakämppä, joka 1990-luvun alussa purettiin luhistumisvaaran takia.

Hiihto jatkui Koivuselän toiselle puolelle noin 200 metrin päähän Posiolla hirsirakentamisen kurssilla vuonna 1992 tehdylle Koivuselän autiotuvalle.

Koivuselän kämpällä olivat jo kuusi Niittytuvalla yöpynyttä. He lähtivät paluumatkalle. Tuvalle jääneet lähtivät nuotiomakkaran ja eväiden syönnin jälkeen myös hiihtämään takaisin autoille.

Usean kilometrin hienon umpihankihiihdon jälkeen aurinko paistoi, kun saavuimme autoille.

Hieno umpihankiretki oli takana ja edessä paluu Ouluun. Tänne on tultava uudestaan, kesälläkin.

Hannu Liljamo
Lapinkävijät Owla

Talaksen sijasta ensin talkoisiin Susikyröön

Talkoovikkojen järjestystä jouduttiin muuttamaan viime hetkellä, sillä Susi-Talakselle ei päästy järvien jäätilanteen vuoksi.

Niinpä kierros aloitettiin Susikyröstä. Myös Susikyrössä järvi oli jäässä ja tunturissa runsaasti lunta. Puolentoista viikon aikana jää suli paikoilleen ja saimme verkot veteen ja vähän saalistakin.

Ensimmäisen viikon kanssamme Susi-Kyrössä oli Iisalmen ortodoksiseurakunnan rippileiri, jonka huotovastaavana toimi Raimo. Yhteiselo heidän kanssaan sujui hyvin ja nuoriso käyttäytyi kohteliaasti. Oli mielenkiintoista seurata heidän oppituntiensa ja rituaaliensa kulkua.

Viikkojen aikana siivottiin Susi-Oskari, Koira-Oskari , Aihki, Aihkin sauna Pekan-Oskari ja vanhapirtti saunoineen lattiasta kattoon. Paljon oli vuoden aikana kertynyt likaa ja nokea seiniin, kattoihin, lattioihin ja mattoihin. Ikkunat pestiin ja Pekan-Oskarin ja Aihkin verhot sekä kaikki patjan- ja tyynynpäällisetkin tulivat puhtaiksi. Miehet pätkivät puupinon polttopuiksi ja kasasivat ne liiteriin ja katoksen alle ulos. Tontilla lojuneet rungotkin tuotiin pihapiiriin odottamaan seuraavia talkoita. Kompostit ja ulkohuusi saivat osansa reippaasta touhuamisesta.

Ahkeran siivouksen ja touhuamisen lomassa ehdimme käydä pienellä neljän hengen porukalla Montellin majalla ihailemassa kevään edistymistä. Lunta oli paikoin yli vaelluskengän varren ja vettä virtasi tunturipuroissa runsaasti.

Talkooviikoilla Susi-Kyrössä oli mukava porukka ja hyvä tunnelma. Erityiskiitos muonituksesta Sirpalle. Ilman kunnon ruokaa ei jaksaisi touhuta koko päivää aamusta iltaan.

Talkooviikoille osallistui Eki, Markku, Jukka, Maire Markku, Raimo, Eero, Arto, Sirpa, Irkku, Pate ja Inka.

Inka Helenius

Anne Timonen

Rantasaunalle kelpaa nyt nostaa vettä, kun siellä on vinttikaivo.

Irma Rytkölä

Susikyrön vanha kämppä valaistui merkittävästi, kun keittonurkkaukseen saatiin yksi ikkuna lisää. Nyt kelpaa kokata.

Myöhäinen kevät ei lannistanut talkoolaisia Susi-Kiisalla

Susi-Kiisa sai toivotun jollansa. Koesoutamassa Markku Bergius.

Saapuessamme Nuvvukselle näkyi heti pitävän paikkansa ennakkotieto että kevät oli myöhässä pari viikkoa. Polku piti osittain avata lumesta traktorilla jotta järkevästi pääsi Susi-Kiisalle.

Onneksi apu löytyi jälleen kerran Mattilan tilalta.

Kiisajärvi oli edelleen jään peitossa. Töitä päästiin toki tekemään, polttopuita edellisen vuoden rangoista ja uusia omalta tontilta kuivumaan.

Aurinkoilmat tekivät tuloaan, joten suursiivoukset ja patjojen suojat saatiin pestyä. Uusia patjoja oli tuotu kahdeksan kappaletta. Kämpästä siirrettiin kammiin vanhoja patjoja korvaamaan kammin vanhat patjat.

Kevät oli todella myöhässä.

Irma Rytkölä

Kiisan ruokailukatokseen tehtiin kätevä tiskipaikka. Tässä se on vielä keskeneräisenä.

Samoin kattojen maalaus ja puuceen ja saunaterassi saatiin suojakäsitteltyä. Aurinko herätti tunturikoivut hiirenkorvalle, vesilinnut kävivät päivittäin tarkistamassa Kiisajärven jään sulamistilannetta.

Vuosittaiset huollot suoritettiin. Jäsenten toiveet tiskipaikasta ja jollasta toteutuivat.

Loppuviikosta lähdimme retkelle puolelta päivin, retkelle mm. Nuvvusjoelle. Alkuviikon sateiden ja seuraavien aurinkopäivien myötä vesi oli erittäin runsas joessa, kuohu ja ääni sen mukainen.

Irkku

Talkoissa Susi-Talaksen maisemissa

Olimme sopineet Sirpan kanssa, että tuomme tullessamme päivittäistavaroita Ivalosta. Odottelin soittoa ja yritin itsekin soitella, mutta vastausta ei kuulunut. Juuri kun olimme lähdössä kaupalta maantielle, puhelimeni soi. Siellä Sirpa huuteli haloota, kuuluuko. No kuulihan se, mutta toimenpide oli vaatinut katolle kiipeämisen yhteyden saamiseksi.

Sovimme, että joku tulee meitä veneellä vastaan ja tuo varusteemme Talasjärven yli. Samaan aikaan Unski ja Helena tulivat parkkipaikalle ja saimme kaikkien varusteet veneeseen. Lähdimme tallustelemaan polkua kohti järven eteläpäätä ja Eki ajoi tavarat veneellä.

Saavuimme yhdessä tuvalle ja tapasimme muut talkoolaiset, majoituimme naapurin puolelle telttaan ja toiset tuvan parvelle. Pekka ja lapset olivat pystyttäneet kotansa samoin Metsähallituksen maille vähän lähemmäs rantaa.

Tutustuimme uusiin talkoolaisiin iltapalan ja kahvin merkeissä ja sitten katsastimme tulevia tehtäviämme.

Vettä oli satanut koko edellisen viikon ja näytti siltä, että sama tahti jatkuu, lämpöäkään ei ollut kuin reilut neljä astetta.

Tehtäviä oli monenlaisia ja saimme ensimmäiseksi vastuullisen tehtävän kaivaa kuoppa huussijätteelle ja samalla kuoria kunttaa jo perustusvaiheessa olevan maakellarin katteeksi.

Paavo ja Eki olivat tuoneet hurjan määrän rakennustarvikkeita tullessaan ensin autoilla ja sitten veneellä ja lopuksi kottikärryillä tuvalle. Siinä oli raudoitusteräksiä, betoniharkkoja, eristyslevyjä ja kosteussulkuja ja muuta tarvittavaa tulevan kellarin tarpeisiin.

Kuten mainitsin muutakin tehtävää oli runsaasti, tupa ja sauna siivottiin, ikkunat pestiin, näissä hommissa Helena, Irma ja Sirpa, Sepon vaimo ja osin lapsetkin olivat mukana.

Ulkona oli kivipesien kaivua rännien alle, saunan harmaavesien imeytysalueen putsausta, keittokatoksen lattian korjaamista, pesuhuoneen seinälevyjen yläpään pellitystä, piipunjuurien paikkausta ja muutenkin kattojen tarkistusta ja paikkausta, myös tuvan päätyikkuna muutettiin avattavaksi.

Lisäksi sahattiin pihalla odottanut puukuorma ja ladottiin liiteri täyteen puita. Saunan kiuas todettiin palaneen puhki ja niinpä puolen viikon maissa retkikunta Paavo, Eki ja Sirpa lähtivät Ivaloon kaupoille. Tuomisina oli uusi kiuas ja ruokatavaroita, nämä taas vedettiin venerannasta kottikärryillä tontille.

Uutta kiuasta alettiin lämmittää ulkona varastoöljyjen polttamiseksi, olipa hauskanäköistä, kun tuli kiukaassa loimotti pihalla ja totesimme, että pitäähän se ilma saada juhannukseksi lämpiämään niin poltetaan vähän tulta kiukaassa.

Annetut tehtävät saatiin pääosin tehtyä ennen juhannusta ja aattoiltana voitiin sitten polttaa kokkoa ja siinä myös tarpeettomaksi käyneet työvaatteet paloivat.

Niin kuin aikaisemminkin talkoissa saimme nauttia hyvästä ja runsaasta ruokatarjoilusta. Söimme paljon kalaa, jota miehet nostivat Talasjärven verkoista. Kiitos emännälle ja kalastajille.

Irma Rytkölä

Talas sai viereensä komean ja hyvän eväskammin, joka istuu maisemaankin erittäin hyvin.

Juhannuspäivänä teimme retken Alemman Nilijärven rantaan ja paistoimme makkarat nuotiolla.

Sää oli onneksi vähän kuivempi ja lämpimämpi kuin edeltäneellä viikolla, jolloin heräsimme eräänä aamuna keskellä valkoista hankea, joka kyllä päivän mittaan suli vesisateessa.

On meillä kyllä taitavia ammattilaisia mitä erilaisempien projektien toteuttamisessa ja silmää siihen miltä lopputulos näyttää, kiitos siis Ekille ja Paavolle hienosta maakellarista, jonka nimestä ei kai vielä päästy yksimielisyyteen.

Kiitos kaikille mukaville talkookavereille ja erityiskiitos reippaille Joonalle ja Ronjalle, jotka ensiujostelun jälkeen touhusivat mukana mm. kivipesien ja soran kaivamisessa ja tiskauksessa.

Talkoolaiset
Sirkkis ja Hannu
Kolbmasta

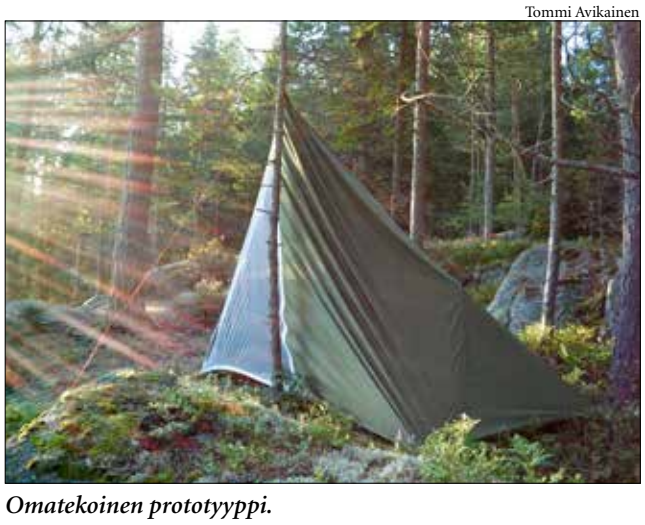
Talaksella oli kylmää!

Tärppejä ja turhakkeita

Tarpista tiipiiksi

Tommi Avikainen

Omatekoinen prototyyppi.

Alussa oli erätoveri.

3x3 metrinen laavukangas, jossa on reunoilla ja keskellä lenkkejä naruja varten, voidaan pystyttää monenlaiseksi majoitteeksi. Melko pian huomasin pystyttäväni erätoverin aina samalla tavalla louteeksi, kulma ylös ja liepeet maahan.

Siitä kehittelin sitten suojaavampia louteita, suunnittelin ruutupaperilla malleja ottaen huomioon kankaan 150 sentin leveyden. Lähtökohtana oli kuitenkin aina tuo 3x3 metrin neliökangas.

Kunnes eräänä päivänä näin kuvan, jossa suorakulmion muotoinen tarp oli pystytettynä puolikodaksi, salko pitkän sivun keskikohdalla. Otin ruutupaperia ja koin ahaa-elämyksen: suorakulmio taipuu vielä monempaan kuin neliö!

Ostin saman tien 3x4,5 metrin kokoisen tarpin ja katso, minulla oli kota, joka pystytettiin 2,25 metriä pitkällä salolla, joka ei sijainnutkaan keskellä lattiaa vaan keskellä pystysuoraa oviaukkoa. Puolikota, tai eräänlainen tiipii, tai loue suljettavalla ovella.

Mikä idea!

Ajatushautomoni alkoi saman tien lämmetä. Olen monia avomajoitteita tehneenä halunnut myös itse tehdyn umpimajoitteen. Vähän askartelua ja neliöjuuria, ja riemunkiljahdus oli valmis: 2,5x4 metrin kangas pystytettynä pohjaltaan suorakulmion muotoon, antaa pohjan leveydeksi tasan 150 senttiä, mikä on yleinen kangaspakan leveys!

Halvasta laavukankaasta alkoi syntyä prototyyppi, jossa pohja ommeltiin kiinni liepeisiin, toinen puoli etuseinää kiinni pohjaan, ja vielä lisättiin hyttysverkko vetoketjulla avattavana oviaukkoon. Valmis kotateltta!

Olihan siinä vaikeuksia tottumattomalla. Koekappaleessa ei voi tietää järkevää työjärjestystä, eikä kaikkien ratkaisujen järkevyyttä ylipäätään.

Käyttökelpoinen kappale tästä protosta kuitenkin tuli, pari yötä siinä on nukuttu, mutta kuitenkin tämä oli vasta opettelua varsinaista tuotetta varten.

Suunnitelma alkaa olla valmis. Sen sijaan että ompelisin hyttysverkko-ovia laavukankaaseen (hankalin työvaihe!), teenkin koko tiipiin verkkokankaasta, ja liitän sen vedenpitävään pohjaan. Tästä tulee siis sisäteltta, jota käytetään saman mallin mukaan tehdyn tarpin alla.

Paras valikoima materiaaleja on saksalaisessa nettikaupassa www.extremtextil.de, josta saa jopa silikonikyllästettyjä telttakankaita ja 10 000 millin vedenpitäviä pohjakankaita, sekä hyttysverkkoa 250 milliä leveänä (täydellistä!).

Klaukkalassa toimiva Laatuteltta Vilkman valmistaa majoitteita mittojen mukaan tuntiveloituksella, eli jos en itse saakaan tehtyä laadukasta jälkeä, voin teettää tiipiini ammattilaisella.

Yksi sivujuoni vielä, kun kaikki pitää tehdä itse. Keskisalko on helposti toteutettavissa kahdesta eripaksuisesta alumiiniputkesta, jotka menevät mahdollisimman tiiviisti sisäkkäin. Ohuemmasta tehdään holkit, jotka niitataan popniitillä paksumpiin kiinni. Yksinkertaista!

Veikkolan Väkertäjä

Tunturiladun sihteerinä toimit johtokunnan "oikeana kätenä".
Tehtävien hoito edellyttää osallistumista johtokunnan kokouksiin (noin neljä kertaa vuodessa) ja yhdistyksen vuosikokouksiin.
Jos tehtävä kiinnostaa, niin ota yhteyttä johtokuntaan (johtokunta@tunturilatu.fi) **lokakuun 2017 loppuun mennessä.**

Vuoden viimeinen lehti

Tunturilatu-lehden tämän vuoden viimeinen numero ilmestyy joulukuun ensimmäisenä päivänä Latu ja Polkulehden välissä.

Kaikki aineistot tuohon lehteen tarvitaan jo kuukautta aiemmin eli lokakuun viimeisenä päivänä. Kuvia voit lähettää osoitteeseen tunturilatu.kuvat.fi. Lähetän pyydettäessä tarkemmat ohjeet.

Tähän lehteen oli juttuja tarjolla runsaasti, joten aivan kaikki eivät vielä tähän mahtuneet. Osa jäi odottamaan vuoroaan, joten lehteen ne tulevat, mutta vähän myöhemmin.

Ota yhteyttä lehteen liittyvissä asioissa mieluiten sähköpostilla.

Satu Ojala
satu.ojala@tunturilatu.fi

AIHKI

VARAA LAATUVIIKKOSI AIHKISTA!

Vuonna 2017 varattuja viikkoja ovat: 34, 38, 39 ja 52 sekä 2018 viikko 1

Vuorokausimaksu on 30,00 €/koko mökki.

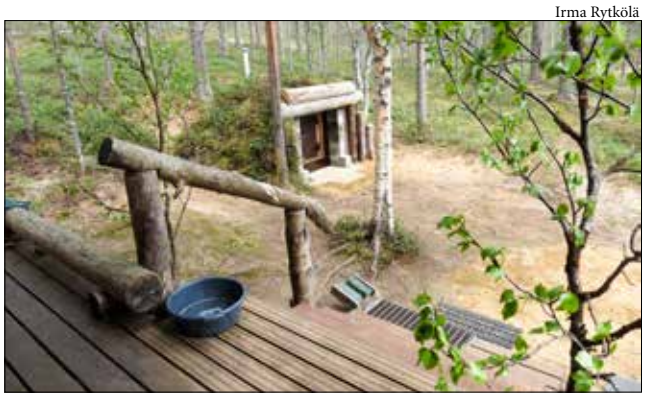
Varaukset Aulikki Kuukkanen 040 577 4100 tai aulikki.kuukkanen@tunturilatu.fi

Kämppätoimikunnan kuulumisia

Talakselle kellari, Kiisalle tiskipaikka

Irma Rytkölä

Talaksella on nyt uusi eväskammi.

Kuluvan kesän talkoot Tunturiladun tukikohdassa onnistuivat hyvin. Lähes kaikki tälle kesälle suunniteltu työ saatiin tehdyksi, niin Susikyrössä, Kiisalla ja Talaksellakin, kesäkuussa vähän yli kolmen viikon aikana.

Juhannusta saatiinkin sitten viettää työstä vapaana Talaksella. Väkeä kaikissa kolmessa eri kohteessa oli sopivasti.

Kiitos kaikille talkoissa mukana olleille.Tässä lehdessä talkoolaiset itse kertovat kokemuksistaan olla mukana Tunturiladun kämppätalkoissa Lapinmaassa.

Tämän kesän talkoisiin oltiin valmistauduttu huolella. Suunnitelmakokouksiakin pidettiin menneen talven ja kevään aikana kaksi eri kertaa ja kaikki kämppätoimikunnan jäsenet olivat mukana. Kokouksissa käsiteltiin lähinnä kämppien kunnossapitoon ja huoltoon liittyviä asioita ynnä myös jäsenistöltä tulleita huomautuksia ja toiveita, joita pyritään ja on otettukin huomioon parhaan harkinnan mukaan. Myös yhteydenpitoa paikalliseen väestöön, naapureihin ja viranomaisiin on käsitelty kämppätoimikunnan kokouksissa.

Tarvikehankintoja oli tehty jo aikaisemmin talvella ja kevälläkin kuljetusongelmien johdosta lähinnä Talakselle.

Kämppätoimikunnan toimintaan varatut varat riittivät juuri ja juuri suunniteltujen töiden toteuttamiseen, johtuen jäsenistön hyvin kohtuullisesta matkalaskutuksesta ja rakennustarvikelahjoituksista (esimerkiksi Talaksen kylmäkellari, Kyrön keittiön ikkuna, Kiisan vene, Pekan-Oskarin rahalahjoitus jääkaapin hankintaan jne.).

Myös hienosti hoidettu talkoolaisten muonitus ei tullut kovin kalliiksi. Kiitos emäntäväelle tarkasta talouden pidosta, erinomaisen hyvä ruoka joka päivä yli kolmen viikon ajan.

Kämpät ovat nyt sellaisessa kunnossa, että kesällä 2018 ei tarvitse pitää enää isompia talkoita. Kämppäkierroksen yhteydessä pystytään kyllä hoitamaan tarvittavat kiinteistöjen huolto- ja kunnossapitotyöt.

Jos tulee jotain uutta isompaa, niin siitä tarkemmin seuraavissa Tunturilatu-lehdissä. Olisi hyvä, jos jäsenistö voisi käyttää Tunturiladun tukikohtia ja kämppiä enemmänkin nyt tulevan syksyn ja talven aikana. Kämppien käyttö on jonkin verran vähentynyt aiemmista vuosista, vaikka ovatkin nyt erinomaisen hyvässä kunnossa. Seuraavassa Tunturilatu-lehdessä kerrotaan sitten lisää kämppätoimikunnan ajatuksia kämppien osalta tuleville vuosille.

Hyvää alkavaa syksyn aikaa kaikille Tunturilatu- lehden lukijoille

Kämppätoimikunnan puolesta

Pekka Kallio
Tunturiladun kämppäisäntä

KAAMOSVAELLUS KUUTAMOSSA

Tulevan vuodenvaihteen tienoilla järjestämme perinteisen kaamosvaelluksen Lapissa.
Aluetta tai reittiä ei ole vielä päätetty, mutta se selviää lähiaikoina.
Ajankohta on vuodenvaihteen tienoissa.
Alustavan aikataulun mukaan lähtö on 28.12. ja paluu loppiaisen tienoissa 6.-7.1.
Alkuviikosta saamme nauttia täydenkuun tuomasta lisävalosta.
Vaellus sopii kohtalaisen kunnon omaavalle talviretkeilyyn ja pakkaseen tottuneelle vaeltajalle.

Päivämatkat ovat 10-15 km. Yöpymiset sekä autiotuvissa että teltoissa ja varusteet kuljetetaan ahkioilla. (Kavtsilta saa vuokrata ahkioita, suksia, telttoja sekä keittimiä joita käytetään telttamajoituksessa lämmittiminä).
Vaelluksen vetäjinä toimivat/lisätietoja antavat
Paavo Ahonen / Kavtsi
pkahonen@gmail.com, 040 527 4639
Juha Häkkinen / Tsietsa
juha.t.hakkinen@gmail.com, 050 593 2192
Ilmoittautumiset 12.11.2017 mennessä.

KAUPPA AUKI

TUNTURILADUN TARVIKKEITA VOI TILATA YHDISTYKSEN TALOUDENHOITAJALTA:
iitu.gerlin@tunturilatu.fi tai tekstiviestillä 040 707 4598.
Tarvikkeet toimitetaan postitse tai sopimuksen mukaisesti.
Tarvikkeita on myynnissä myös Tunturiladun yleisissä tapahtumissa.

MYYTÄVÄT TARVIKKEET

	á
Hihamerkki	1,70
Pinssi	1,70
Susimerkki	5,00
Susimerkki nauhalla	6,80
Tunturilatu-tarrat (12 pientä tarraa)	2,00
Tunturilatu-tarra (iso)	1,30
Viiden vuosikymmenen vaellus -kirja	15,00
Kuudes vuosikymmen -kirja	15,00
Historiikit (kaksi kirjaa)	25,00
Kupilka-kuksa	15,00

Susimerkit myydään vain vihityille susille.

Kämppien avaimen voi lunastaa kaksi vuotta Tunturiladun jäsenenä ollut henkilö. Avaimen lunastushinta on 120 €.
Avainanomuslomakkeen saa nettisivuilta.
Avain toimitetaan postiennakkona.

MAKSUASIOISTA

Tunturiladun pankkitili on S- Pankki
IBAN FI07 3636 3002 7875 88 BIC SBANFIHH.
Tälle tilille maksetaan kaikki Tunturilatua koskevat maksut.

KÄMPPIEN KÄYTTÖMAKSUT

Kämppämaksuja suoritettaessa käytetään viitenumeroita.
Kämppämaksu vuonna 2017 on
Susikyrö (viite 505) 10 €/hlö/vrk (vieras, ei jäsen 15 €/hlö/vrk),
Susi-Talas (viite 602) ja Susi-Kiisa (viite 709) 7 €/hlö/vrk
(vieras, ei jäsen 10 €/hlö/vrk).
Alle 12-vuotiailta ei peritä kämppämaksua.
Kämpillä on edelleen rahalippaat, joihin maksun voi suorittaa.

Varauskämppä Aihkin varaukset: aulikki.kuukkanen@tunturilatu.fi, 040 577 4100. Aihkin kämppämaksu on 30 €/vrk/koko kämppä.
Aihkin viite 806.

KOKOUSKUTSU

Tunturilatu ry:n sääntömääräinen syyskokous pidetään lauantaina 7.10.2017 klo 11–13 kokoushotelli Linnasmäessä
Lustokatu 7, Turku.

Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat.
Tervetuloa! Johtokunta

Tunturiladun jäsensihteeri vaihtui

Tunturiladun jäsensihteeri on vaihtunut. Tehtävän otti hoitaakseen **Marita Maula** Kavtsista.

Maritan tavoittaa numerosta 040 509 4412 varmimmin tekstiviestillä tai sähköpostilla osoitteesta marita.maula@tunturilatu.fi.

Myös Tunturiladun sihteeri vaihtuu, kun nykyinen sihteeri **Marita Jääskeläinen** jättää tehtävät. Hän toimi myös jäsensihteerinä.

Uutta sihteeriä haetaan nopealla aikataululla. Johtokunta toivoo saavansa kiinnostuneet liikkeelle ja ottamaan yhteyttä jo lokakuun loppuun mennessä.

PETIPAIKKAVARAUKSIA 2017

Susi-Talas 10/10
16.9.–23.9. Owla kerhoviikko
14.10.–21.10. Kumpe kerhoviikko

PETIPAIKKAVARAUKSIA 2018

Susi-Talas 10/10
2.6.–9.6. Kämppätalkoot
8.9.–15.9. Logi kerhoviikko

Susi-Kiisa 8/8
9.6.–16.6. Kämppätalkoot

Susikyrö vanha kämppä 14/14
31.3.–7.4. Logi kerhoviikko
2.6.–9.6. Kuokte kerhoviikko
16.6.–23.6. Kämppätalkoot

Varaukset voi tehdä osoitteeseen varaustenhoitaja@tunturilatu.fi

Varausohjeet, maksutiedot yms. löytyy nettisivuilta:
www.tunturilatu.fi
-> jäsenille -> Lapin kämpät

TUNTURILADUN RETKIMUISTIO 3/2017

15.–20.9. **Vaellus Kvikkjokk - Pårtestuga** (Owla)
Ilmoittautumiset: Pasi Nurmikumpu 040 734 7394, nurmipas@gmail.com tai Hannu Liljamo 044 322 3646, hannu.liljamo@gmail.com 1.9. mennessä.

16.–23.9. **Syyskerhoviikko Susi-Talaksella** (Owla)
Ilmoittautumiset: Hannu Liljamo 044 322 3646, hannu.liljamo@gmail.com 11.9. mennessä.

16.–23.9. **Ruskaviikko Saariselällä Inarissa** (Kumpe)
Päiväretkeläisten tukikohtana Raahen maja. Vaellus UKK-puistossa.
Tiedustelut ja ilmoittautumiset 1.8. mennessä:
Päiväretket: Meeri Näätänen 040 067 4081, naatanen.k.meeri@telemail.fi.
Vaellus: Jouko Koivu 045 1124712, jouko.koivu@kotinet.com

30.9.–7.10. **Römppävaellus kolmen valtakunnan tuntureille** (Owla)
Ilmoittautumiset: Aino Hämäläinen 040 770 6282, aino.hamalainen@oulu.fi tai Mirja Savolainen 050 369 9176, mirjatsavolainen@gmail.com 1.9. mennessä.

14.–21.10. **Römppäretkiviikko Susi-Talaksella Inarissa** (Kumpe)
Tunnelmallisia hetkiä kämpässä ja päiväretkiä syksyisiin metsälapin maisemiin. Matkustus kimppakyydeillä. Tiedustelut ja ilmoittautumiset 20.9. mennessä Onni Voutilainen 050 365 6138, onskiv@suomi24.fi

10.–13.11. **Kuvausreissu Ruotsin Lapin vesiputouksille** (Owla)
Ilmoittautumiset Pasi Nurmikumpu 040 734 7394, nurmipas@gmail.com tai Hannu Liljamo 044 322 3646, hannu.liljamo@gmail.com 10.08. mennessä.

HUOM. TAPAHTUMAT LÖYTYVÄT MYÖS TUNTURILADUN TAPAHTUMAKALENTERISTA, JOHON TEHDÄÄN PÄIVITYKSIÄ MYÖS LEHDEN ILMESTYMISAJANKOHTIEN VÄLILLÄ!

Yritetään saada vastinetta retkien järjestäjille. Yksi parhaista palautteista on runsas osallistuminen. Huomioi myös mahdolliset yhteiskuljetukset retkikohteisiin. Niitä kannattaa tiedustella, vaikka kohteena on "omat polut" retkikohteen suunnassa.

TUNTURILATU-LEHDEN 4/2017 RETKIMUISTIOON JULKAISTAVAKSI TARKOITETTU AINEISTO TULEE TOIMITTAA VIIMEISTÄÄN 25.10.2017 OSOITTEELLA REKOMATTI@GMAIL.COM

Nettijulkaisua varten toivotaan lyhentämätöntä ilmoitustekstiä.
Ilmoituksen vähimmäistiedot
(Tunturiladun ja Suomen Ladun nettikalenterit):
- alkamis- ja päättymisajankohta
- kokoontumispaikka (osoite)
- viimeinen ilmoittautumispäivä
- yhteyshenkilön nimi, sähköpostiosoite ja puhelinnumero

TUNTURILATU

Tunturilatulaisten jäsenlehti, joka ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Lehti postitetaan jäsenille Latu & Polku-lehden kanssa.

Julkaisija: Tunturilatu ry
Päätoimittaja: Kari Halinen
Millitie 9, 43500 KARSTULA
puh. 0400 483 885
kari.halinen @tunturilatu.fi
Toimitussihteeri:
Satu Ojala, Huittisten Sanomalehti Oy,
Pl 36, 32701 HUITTINEN
pt. 045 327 5650, pk 050 5234 844
satu.ojala@tunturilatu.fi
Tiedotustoimikunta 2017:
Satu Ojala (pj), Kari Halinen, Iitu Gerlin, Paul Pakarinen, Tuula Forström, Mikko Suominen, sähköposti:
tiedotustoimikunta@tunturilatu.fi
Ilmoitushinnat:
0,60 euroa pmm,
¼ sivu 290 euroa,
½ sivua 540 euroa
Koko sivu 900 euroa

Sivunvalmistus ja taitto:
Huittisten Sanomalehti Oy
Painopaikka:
Alma Manu, Tampere

Ilmestymisaikataulu 2017:

Numero	Aineistopäivä	Lehti jäsenillä
4	**31.10.**	**1.12.**

Osoitteen- ja nimenmuutokset:
Suomen Ladun jäsenpalvelun kautta,
puh. 09 8567 7450 tai jasenpalvelu@suomenlatu.fi
tai postitse:
Suomen Latu ry,
Jäsenpalvelu,
Radiokatu 20,
00240 HELSINKI

SUOMEN LATU

Syterskaletin kanjonin itäpäätä reunustavat molemmin puolin noin 1700 metriin kohoavat vuoret.

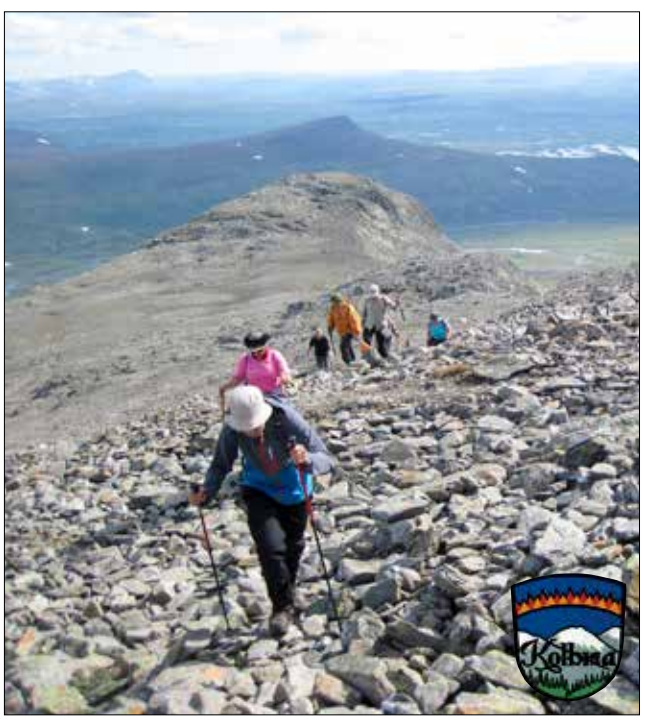
Juhlaretkellä Kungsledenillä

Myöhäisen kevään ansiosta kukkaloisto oli parhaimmillaan, tässä sammalvarpio.

Kungsledenin reitti kulkee Tärnäsjön yli hienojen riippusiltojen kautta.

Vuorikiipeäjät nousemassa Morhtetjåhke-vuorelle, taustalla näkyvät Tärnäsjö saarineen.

Kolbman 50-vuotisjuhlaretken merkeissä vaellettiin 21.-28.7. Kungsledenillä keski-Ruotsissa 89 kilometrin pituinen osuus Ammarnäsistä Hemavaniin.

Vaellus kesti kahdeksan päivää, joista kaksi oli varattu luppopäiviksi vapaavalintaisia päiväretkiä varten. Suurin osa retkeläisistä kulki pääryhmän mukana, muutama myös omillaan. Yhteensä meitä oli 27 vaeltajaa ikähaarukan ollessa 10 – 70+.

Reitin alku- ja loppupisteet sijaitsevat noin 450 metrin korkeudessa ja tunturissa kuljetaan pääsääntöisesti 700-800 metrissä ja solissa noustaan jopa tuhanteen metriin.

Ammarnäsin laaksosta noustiin ensimmäisenä päivänä rehevän metsän ja purot ylittävien pikkusiltojen kautta ylängölle. Ylänkö on hienoa puutonta tunturimaisemaa, jossa Kungsleden kiermurteli tunturien, kivikkojen ja järvien välissä.

Noin puolessavälissä laskeuduttiin jokilaaksoon ja sieltä jatkettiin pienemmän ylängön kautta ison Tärnäsjö-järven rantaan 600 metrin korkeuteen. Tärnäsjön laakso oli todella vehreätä tunturikoivikkoa ja ötökätkin siellä viihtyivät. Järven eteläpäässä reitti kulki erikoisessa saaristossa järven yli, seitsemän sillan kautta päästiin järven vastarannalle, jossa noustiin Syterin mökin tuntuman.

Ensimmäinen luppopäivä käytettiin Sytertoppenille nousuun, kun sääkin suosi hyvin. Kymmenen hengen iskuryhmä kävi valloittamassa ensin 1586 metrin Morhtetjåhken ja suurin osa jatkoi myös 1768 -metriselle alueen korkeimmalle tunturille. Toinen ryhmä kävi ihastelemassa järveen laskevaa jäätikköä vuoren juurella.

Onnistuneiden päiväretkien jälkeen jatkettiin Syterskaletin kanjoniin kahden korkean vuorialueen väliin. Päästiin kokemaan myös ukkosmyrsky juuri sen jälkeen, kun teltat oli saatu pystyyn.

Toinen luppopäivä vietettiin Viterskalsstuganin läheisyydessä nousten läheiseen vuorilaaksoon. Porojakin nähtiin monisatapäinen lauma. Viimeisenä päivänä tehtiin hieman muita päiviä lyhyempi taival Hemavaniin Kungsledenin eteläpäähän.

Reitillä on täyden palvelun tupia päivämatkan päässä toisistaan, kaikista tuvista löytyi pieni kauppa, josta sai monenlaista evästä ja suklaata piristämään. Eli vaihtoehtoina oli kulkea paikallisten tavoin kevyellä rinkalla tuvalta toiselle tai sitten suomalaisittain piironki selässä omalla teltalla. Molempia tapoja oli käytössä sekä näiden yhdistelmiä, eli telttamajoitus kämpän pihassa.

Erityisesti Tärnäsjön tupa oli suosittu paikka, sillä siellä on maankuulu sauna - hikisen päivän jälkeen oikein tervetullut.

Kevät on ollut myöhässä myös Ruotsin tuntureilla ja tämän vuoksi pääsimme nauttimaan mitä upeimmasta kukkaloistosta. Rehevillä rinteillä ukonhatut vasta availivat kukintojaan.

Ylängöillä kukassa tuntui olevan kaikki mahdollinen, jääleinikki, sinirikko, kullero ja lapinvuokko etunenässä jäivät mieleen. Ilma oli aurinkoinen ja oikeastaan liian helteinen kulkemiseen, toisaalta ennen paistetta kuin sadetta.

Hyttysiä oli paikoitellen enemmän, toisaalla vähemmän. Niiden kanssa tulee aina toimeen, onneksi mäkäriä ja paarmoja oli vain vähän.

Polku oli erittäin hyväkuntoinen ja siten melkoisia korkeuseroja lukuun ottamatta myös helppokulkuinen. Vaikka kartalla ylänkö vaikuttaa tasaiselta, monena päivänä noususumma oli lähemmäs 400 metriä. Kovin kivisiä osuuksia ei ollut lainkaan. Pienienkin purojen yli oli hyvät sillat ja kosteilla paikoilla oli pitkospuut. Silmiinpistävää oli maaston siisteys, ei roskan roskaa missään. Asia, josta voisimme ottaa oppia omilla suosituilla retkeilyreiteillämme.

Muita retkeilijöitä oli liikkeellä maltillisesti, odotusarvo oli paljon ruuhkaisempi.

Kotimatkalla ajoimme pohjoisen kautta ja vierailimme Jokkmokkin Ajtte-museossa, jossa kerrottiin Saamen kulttuurista sekä Ruotsin vuorialueesta ja sen luonnosta. Kerrassaan hieno paikka, ehdottomasti vierailun arvoinen paikka, jopa Siidaa monipuolisemmin Lapinmaan elämää kuvaava.

Teksti ja kuvat:
Hanna Sinilehto
Mikko Suominen

Sää suosi Norra Sytertoppenille 1768 metriin kiivennyttä retkikuntaa.